

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Andreae Alciati Emblemata

Alciati, Andrea

Patavii, 1661

In deo letandum. Emblemata IIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-127360](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-127360)

Tolle moras, semper nocuit differre paratis.
Cui affine illud Ouidianum:

Sed propera, nec te venturas differ in horas:

Qui non est hodie, cras minus aptus erit.

Martial.

Non bene distuleris, videas quod posse negari.

Id vnum ex praeceptis Socratis refertur à

Xenophon. 2. *Ἐπιτηδεύματα.* Quid-

quid agas, promptissimè atque optimè &

diligenter age.

2. In rebus gerendis librandas esse cuius-
que vires, ex namque celeritati pares, &
contra celeritas viribus equalis esse debet:
alterum enim sine altero non multum po-
test afferre commodi, imo damna plerun-
que maxima, funestumque exitium hinc
consequitur. Facebant ergo coruinæ vo-
ces, & ad res gerendas iugi industria &
animi firmitate seriò accingamur.

In Deo letandum.

EMBLEMA IIII.

ASPICE ut egregius puerum Iouis alite pictor,
Fecerit Iliacum summa per astra vehi.
Quisne Iouem tactum puerili credat amore?
Dic, haec Maonius finxerit vnde senex?
Consilium, mens atque Dei cui gaudia praestant,
Creditor is summo raptus a deo Ioui.

COM-

COMMENTARI I.

I. **F**ingatur forma eleganti & hilari vultu puer, quem dorso exceptum, & vnguibus retentum aquila in sublime vehat. Potest quoq; infra appingi (non tamen ex necessitate) canis latrans, tum quia fabulam sic Virgilius & Statius enatrent, vt mox subiungemus; tum ad significandam inuidorum calumniam, qui felicibus successibus nunquam non allatrant. Quo ad inscriptionē Emblematis, *In Deo latandum*: locus mihi videtur sumptus ex verbis D. Pauli ad Philipp. 4. vbi ait: *χαίrete in κυρίω πάντοτε, καὶ ἐν κυρίω πάντοτε*. Id est: *Gaudete in Domino semper, iterum dico, gaudete.*

quorundam scolorum contumelia vindicemus. Eos enim tale quippiam in fabulosis narrationibus obseruare voluisse crediderim, quale priores illi Iurisperiti (vt M. Tullius in libris de Oratore memorat) obseruarunt, qui vt auctoritatem aliquam obrinerent, eamque auerent, artem suam vulgarem esse uoluerunt, nisi cum Cn. Fluius primus eam propalauit, qui eam obrem dictus est cornicum oculos confixisse. Eodem planè modo veteres illi poetae sub aliquo quasi velo, certè obscuro, fabulosisque ornamentis res suas occultarunt, vt imperitam plebeculam à mysterijs sapientiae reconditoris arceret. Quod & Lactantius indicat, lib. 1. cap. 11. & 19. cum Poetas ait, quae uerè gesta sunt, in aliquas species obliquis figuracionibus cum decore aliquo conuersa traduxisse, & mendacium nō in factis, sed in nominibus admisisse. Quamobrem inepti sunt, & planè ἀμύστοι, qui in Poeticis narrationibus, & figmentis explicandis, si ipsas tantum voces, nudaque uocabula. aut etiam simplices γνώμας considerant, nec ea potius eliciunt, quae sensum aliquem abstrusorem continent: vt qui in picturis diiudicandis colores aliquos, aut operum lineas quasdam conspiciunt, aut vt qui mercibus inuolutis appositas imaginum tesselerulas admirantur, nec quid intus lateat, aut inclusum esse possit, animaduertunt. Habet enim diuinum hoc studium nescio quid latens & reconditum, quod aequè omnibus peruium & apertum non sit, sed ei duntaxat homini,

Quia mal sine poeta figuratus uisi sunt.

Allegoria poetica ratio.

Laus poetica.

An poeta philosophis possit rioris.

Inscriptio.

Poesis pene tota aenigmati plena.

Quatuor elementa totidem deorum nominibus intellecta. Cur Palas cum Marte dissideat.

Caelus.

Saturnus. Rhea. Macrob. 1. Saturn.

II. Ad ingeniosi huius carminis sententiā & originem iam iam me recipio, si quaedam prius uice praeludij, & quasi disputationis anticipaui. Vniuersam [poesim] aenigmatum esse plenā docet Plato in Alcibiade 2. quippe quae non sit cuius intellectus facilis, quid rerum ueritas quibusdā uerborum inuolucris obtegatur. Huiusmodi autem figmenta tribus modis explicari possunt, vt plerumq; ueterum monumentis deprehendimus: quidam enim physice, alij ethice inspiciunt, nonnulli etiā rei Theologicæ rationem habent, ut ex doctrina Platoniorum plerique doceri uiri. Sic enim Homerus, ingeniorum uertex, quatuor illa prima σοιχία inter se pugnantia, & sese mutuo producentia effinxit sub nominibus Iouis, Iunonis, Neptuni & Plutonis. Ad mores traducitur allegoria, ut cum Palladem cū Marte dissidia & pugnas eiere aiunt, eam nempè animi partem, quae sit rationis exers, in superiorem sese atollere intē ligimus, uirtutisque uitium aduersari: quo de genere est ea, quam nunc sumus explicaturi, fabula. Ad Theologicam uerò rationem nonnulla referuntur, ut cum cœlum suo motu tempus producat, quæque gignat perpetuò absumens, imaginem quandam intelligimus esse Dei, Cœlum, Rheam atq; Saturnum filios deuorantem: in quibus Cœlus (uel Caelus) essentiam diuinam præfert, Rhea uitam, Saturnus autem eiusdem mentem. Quæ antè uisum est operæ pretium aduonere, ut maturius ad nostri Emblematis ἐπιπέδιον deueniamus, Poetasque ueteres, quantum fieri poterit, ad inepta

Ingenium cui sit, cui mens diuina, vt Flaccus loquitur, sicuti non obscure aliquot disputationibus est à diuino Platone traditum. Sed & ut hoc adiciam, Poetas ipsos Philosophis sapientia ne utiquam posteriores, aut inferiores fuisse, præter alios quosdam Platonicos cōtendit Maximus Tyrius. Hi enim sese uidentur populari auræ, & infimæ plebeculae accommodasse, dum fabulosa eiusmodi prodiderunt, quæ diuinis rationibus accommodarunt, rem quidem aperta ratione abstrusorem, aenigmati autem clariorem, æqualiter à scientia atq; infirma distantem, fidem sibi facientem propter id, quod iucundum est & adm. rationem, aliq; non satis uulgò persuasa

CON

Poeta nomine, re philosophi.

Poeta se vulgo facilius accommodat.

Poetica unde philosophia.

Ganymedis fabula.

persuasa : adhuc quæ animum ad rerum existentium pernegationem , & eorum quæ remota sunt , inquisitionem digentem concitet . Qua in re præstanda hi sanè homines inagnum quiddam effecere : quandoquidem auribus humanis insidias quasdam sunt commenti , ij quidè re ipsa Philosophi , nomine autem Poetæ , re inuidiosam ad eam artem reuocantur , quæ populæ admodum demulceat . Sese enim perinde habet erga multitudinem popularem Philosophus , atq; diues aliquis in eos , qui præmuntur inopia . Sic autem videmus natura comparatum , vt qui vitio sunt alicui additi , virtutem contrariam non sustineant , nisi eam superinductus aliquis fucus adumbrat . Habetur autem Poeta mollis & facilis , propterq; delectationem diligitur , & propter virtutem nequaquam , aut saltem raro cognoscitur . Ita enim medici salubre quoddam alexipharmacum dulci aliquo liquore aspergunt , ne deterreatur eger saporis aut succi acrotis amaritie . Eodem planè modo de Philosophia illa veteri sentiendum , quæ sententijs suis figmentorum aut carminum , tanquam veste cultuque magnifico tectis , præcorum hominum animos primùm cepit atq; delinuit ; neq; secus id quidem , quàm dissimulata disciplina molestia ad institutionem & morum feritatem cicurandam illexit . Nec est autem quod in dubium reuocet , vtri melius de diuinis tractat int , Philosophine an Poetæ ; quin potius studiũ vtrumque tanquam initio sedere , mutuo sese completi deprehendas , vt eadem non diuersa putes . Cum enim Philosophum ais , Poetam etiam intelligis : & eum Poetam , Philosophum quoq; inquis . Hæc & multa alia Tyrius , quæ huc conferre placuit , ne in sequentibus repetere subinde cogar , quod semel admonuisse satis erit , vt quantum Poetis debeamus , philologus intelligat , nostrumque cõsiliũ in narrationibus mythologicis , & Poeticis allegorijs planum aliquando faciamus . Si enim fabulam nudam aut historiam attexere satis esse ad commentationes has , quanquam tenues , existimasse mus , aniam ridendi , carpendique hæc , tanquam Poetarum deliria & nugamenta præberemus . (nonnulli enim sunt , & fuerè iam olim , qui poeticum hoc studium vt planè nugatorium aspernentur) & maximè hoc de Ganymede signè-

tum , quod reprehendit Lactan. D. August. De ciuit. 18. cap. 13. & ipse Plato 1. De legib. sub persona Atheniensis hospitis , nimirum ob insanum pederastie flagitium . Sed quia non video quàm sit necesse singularitatem anxie persequi , quin potius ad propositum finem me continuè recipere iam tandem par sit . Age verò , per Ganymedem ab aquila raptum , animam humanam intelligimus , quæ , vt ait Plotinus , tum condere caput intra cælum dicitur , cum relicta quasi corporis secretionem , cælestia mentis oculo contemplatur : quod sanè absq; raptu quodam fieri minimè potest . Plato etiam in Phædone & Theæreto , cum iubet animam à corpore seiugete , non loco segregadam intelligit , sed mouet , ne corpori animus adhaereat , neque ob corporis commercium à mente superiore fiat alienus , coneturq; quantum fieri poterit , subditã sibi animæ speciem ad superiora perducere . Constat autem sumptum Emblemata ex Xenophontis Symposio , quo loci concinnè & appositè Ganymedis ἄνθρωπον explanat . Ait enim Deos & Heroas animæ amicitiam multò pluris facere , quàm vsum , qui ex corpore percipitur . Iupiter enim quarum formam (cum essent mortales) amauit , has ipsas mortales esse finit ; quorum verò animas est amore profecutus , hos immortalitate donauit , de quorũ numero Hercules , Castor , & Pollux esse dicuntur , cum aliquot alijs , quos Heroas appellabant . Sic etiam asseuerat Ganymedem non corporis , sed animi gratia à Ioue in Olympum fuisse raptum . Cuius quidem rei & testimonium ex ipso nomine colligamus licet . Habetur enim al cubi apud Homerum γάνυται δὲ τ' ἀκόν , *letatur audiendo* : & alibi etiam , πυνιδ φρεσὶ μύθεα εἰδὼς , id est , *sapientia plena mente consilia sciens* . Ex ambabus igitur his vocibus , non corporis , sed mentis deliciarum nomen Ganymedes referens , inter Deos est relatus . Sed dum vacat , huc asseribã verba Philosophi , vt aliquo tandè onere cãdidatos linguæ Græcæ lenare possim . Ἐπιθυμῶ δὲ σοὶ ὁ Καλλιπία , καὶ μυθολογῆσαι , ὡς κ' εἰ μὴ ἄνθρωποι . ἀλλὰ καὶ θεοὶ καὶ ἥρωες τὴν τῆς ψυχῆς φιλίαν πλεῖον ἢ τὴν τοῦ σώματος χεῖρον ποιοῦνται . Ζεὺς τε γὰρ ὅσων μὲν θνητῶν ὄσαν μορφοῖς ἠεὶ ἀπὸ συγγενῶν ἄλλοθεν εἶα ἀνταῖς θνητὰς εἶναι . ὅσων δὲ ψυχῆς ἀγαθῆν

la vnde accepta.

Quid per Ganymede intelligimus.

Vnde de Emblemata:

Ganymedis fabula.

ἀγαθὴν, ἀθανάτους τέτυκτο ἰσοίει. ὦ
ἠρακλῆς μὲν καὶ Διοσκῆροι εἰσι, λίγων
ταί δ' ἡ ἀλλοί. καὶ ἰγὼ δὲ θημὲ καὶ γα
νυμηδὴν ἠσώματος, ἀλλὰ ψυχῆς ἐνεκα
ὑπὸ Διὸς εἰς ὄλυμπον ἀνεγχεθῆναι μαρ
τυρεῖ δὲ τὸ νόμα αὐτῆ ἐστὶ μὲν γὰρ δὴ
περὶ ὀμηρῶ.

--- γάνυται δὲ τ' ἀκάν.
τῆτο δὲ φράζει ὁ, τι ἡδύται δὲ τ' ἀκάν.
ἐστὶ δὲ ἡ ἀλλοδίπου.

--- πυκινὰ φρεσὶ μῆδεα εἰδῶς.
ἐξ ὧν συναμφοτέρων τῶτων ἐκ ἡδυσώμα
τος ὄνομαθεῖς ὁ γανυμηδης, ἀλλ' ἡδυ
γνάμων ἐν θεοῖς τετίμηται. Hec ferme
Xenophon. Facillimum mihi esset repetere
agalmatibus historiam, nisi fallor à Plinio,
qui sic habet lib. 34. c. 8. Leocras aquilam
fecit sentiētem quid recipiat in Ganyme
de, & cui ferat, parētem vnguibus etiam
per vestem, &c. Sanctius Emblematis hu
jus originem ad Scholiasten Homeri re
fert, Iliad. 4. cuius hæc verba: γανυ
μηδης ἢ πηρετῆ μέγθ τῷ Δῷ, ὅτι ὁ
μὲν ζεὺς παῖτος ἐστὶ νῦς, μέγθ δὲ ὁ νῦς
ἐγχεοίκεν τὸ τοῖς μῆδεσι γάνυται.
τέ το γὰρ ὁ γανυμηδης. Hoc est: Gany
medes: soli Ioui ministrat; quoniam Iupi
ter prima est intelligentia: solius autem in
telligentia proprium est consilijs gaudere,
atq; hoc sonat Ganymedes. Fabula Gany
medis refertur ab Homero in hanc senten
tiam, vt vertit Nicolaus Valla:

Tros ab Erichthonia, satus est de sanguine
Trois

Idus, & Asaracus, similisq; Deo Ganyme
des,

Egregius forma, raptus sublimis in auras
A super caelo positus dinum inter honores
Pulcher, vt ante Iouem misceret pocula
mensis.

Trois igitur fuit filius Ganymedes, non
Laomedontis, vt videtur sensisse Cicero 1.
Tuscul. lapsus videlicet memoria (quo no
mine solent magni viri laborare, qui gra
uioribus impediti curis, cum citant vel au
tores, vel autorum testimonia, toto, quod
aiunt, caelo aberrant: id quod diligens le
ctor sepe in Aristotelis deprehēdet libris,
præsertim de moribus.) Verba Ciceronis
hec sunt: Nec Homerum audio, qui Gan
ymedem à Dijs raptum ait propter for
mam, vt Ioui pocula ministraret: non iu
sta causa, cur Laomedonti tāra fieret iniu
ria. Fingebat hæc Homerus & humana

ad Deos transferebat, diuina malle ad nos:
Meminerunt huius fabulæ & alij Poetæ:
Virg. lib. 5. Aeneid. sic.

Intextusq; puer frondosa regius Ida
Veloces iaculo cervinus, cursuq; fatigat:
Acer anhelanti similis, quæ præpes ab Ida
Sublimem pedibus rapuit Iouis armiger
uncis:

Lenæui palmas nequicquā ad sidera tēdēt
Custodes, sanitorq; canum latratus in auras.
Stattius lib. 1. Thebaidos:

Hinc Phrygius fuluis venator tollitur alis.
Gargara desidit surgenti, et Troia recedit:
Stant mœssi comites, frustra q; sonantia la
xant.

Ora canes, umbramq; petunt, et nubila
latrant.

Ouidius non ab aquila Iouis, sed ab ipso
Ioue in aquilam mutato Ganymedem rap
tum canit:

Rex superum Phrygij quondam Ganymedis
amore.

Arst, et inuētum est aliqd qđ Iupiter esse
Quam quod erat, mallei: nulla tamen ali
te verti

Dignatur, nisi qua possit sua fulmina fer
re.

Nec mora, percusso mendacibus aere pennis
Arripit Iliadē, q nunc quoq; pocula miscet,
Inuitaq; Ioui nectar lunone ministrat.

His quoq; suffragantur & hi versus:
Aietos ὁ ζεὺς ἡλθιν ἰπ' ἀντίθεον γανυ
μηδην.

Κύκνος ἐστὶ ξανθὴν μντήρα τῦς ἐλίνας.
Ipse aquila ad pulchrum Ganymedem Iu
piter olim,

Ad matremque Helena deinde volans
olor.

Sunt qui fabulam hanc ad historiam refe
rant, ex quibus Herodiamus lib. 1. Licet
inquit, apud alios comperiam pugna illic
Illum Phryga, Tantalumq; Lydum inter
se conferuisse siue de via ortam, siue po
tius ob Ganymedis raptum. Cumq; diu
æquis viribus decertatū foret, ac permul
ti vtrinq; cecidissent, nomē ex ea clade lo
co esse impositum. Hic etiam fama fertur,
Ganymedem ipsum trahentibus in diuer
sa germani atq; amatoris manibus, vita ef
se orbatum, sublatumq; in medio, pro cala
mitatis solatio relata ad Iouem raptorem
fabula, diuinis fuisse honoribus affectum.
Paulus Orosius lib. 1. cap. 12. Tantalus, in
quit, Rex Phrygiorum, Ganymedē Trois.

De Gany
mede his
storia,

Barba

Locus Pl
nij.

Ganyme
des filius
Trois.

Dardaniorum Regis filium, cum flagitiosissime rapuisset, maiori conferti certaminis feditate detinuit: sicut Phanoles poeta confirmat, qui maximum bellum ab hoc concitatum fuisse commemorat: Eusebius in Chronicis idem fere scribit, inquit: Ob raptum Ganymedis, & Trois patris Ganymedis, & Tantali bellum exortum est, ut scribit Phanoles poeta. Frustra igitur Iouis fabula, & raptrix aquila fingitur. Chalcedenses tamen solebant ostendere locum (quem Harpigum nominabant) ubi Ganymedes ab Ioue fuisset raptus. In fabula hanc Ganymedis multis in locis iocatur pro more suo Lucianus, quem consule, si plura de Ganymede cupis. Vide præterea Hygin. in Astron. poet. Martial. 7. epigram. Homerum in Hymno Veneris.

III. ASPICE.] Propriè: nam inuitat ad contemplandam picturam, quæ non nisi intuitu & aspectu percipitur.

Egregius.] *Egregius pictor*,] Excellens, eximius, quali ex toto grege electus, peritus, *πικτα δευκτος*. Pictores olim florente Græcia, non suæ artis modò, sed & rerum omnium, quæ cognitione dignæ essent, peritus fuisse constat ex Pausania & Plinio. Quis autem fuerit hic egregius pictor parui refert inquirere. Nam poteris hæc intelligere de quodam pictore, qui hæc Emblemata depinxit; nisi malis de Leocra pictore nobilissimo fieri sermonem, de quo ex Plinio iam diximus.

Ioui alite.] Aquila *πεπρωσσις*. Hanc anium reginam appellant, crediturque antiquitas eam Ioui tela ministrare & fulmen. Horatius 4. Carm.

Qualem ministram fulminis alitem,
Cui rex Deorum regnum in aues vagas
Permisi expertus fidem
Iupiter in Ganymede stauo.

Hæc in Iouis tutela ideo esse dicitur, quia fulmine non tangitur, ut Plinius lib. 2. c. 51. & lib. 10. cap. 3. est autor. Vel quod sit altissimi volatus, ita ut nubes transtuleret, & contra solis orientis radios immotam teneat oculorum aciem, quod scribit Aristoteles. Siue quod regina sit anium, ut cecinit in Olympijs Pindarus. Siue quod ab ea Iouem enatitum arbitrati sint, ut testatur Maro in his:

Νικταρ δ' ἐκ πικτης μέγας αἰετὸς ἄιτη
ἰρῶσιν

Γαυφιλῆ φορῆσε πέτρῳ Διὶ μυτιόεντι
Τὸν καὶ νικτῆρας πατέρα κρόνον ὑπόστα
Ζεὺς

*Αἰετῶν ποίνσε, καὶ ἔρανθ' ἰκατι-
ρασσε.*

*Asp aquila huic nectar de petra dulce
quod hausit*

*Mox rostro sublimè volans afferre solebat.
Hanc patri altitonans mox regno victor
adempto*

Esse immortalem voluit, caelos; locauit.
Phornutus eam Ioui esse sacra vult, quod volandi pernicitate alijs auibus excellens. *ἰερός δ' ὄρνις*, inquit, *αὐτῷ ἀετὸς ἔχειται εἶναι, διὰ τὸ σφόδρατον πέτρῳ εἶναι τῶν ἄλλων πτερόων*. Lege Plinium lib. 1. c. 4. & 5. Pierium Valerian. lib. 19. Hieroglyphicam. Sunt qui aliò conuertunt aquilam: nauem enim intelligunt, cuius insigne aquila esset; aut legionem militum, qua legione raptus esse putatur. Lactant. lib. 1. c. 10. Fulgentius Mythologic. 1.

Fecerit.] *ποίησας*, Poetatum est; nam hinc *ποιητῆς* dicti sunt. Hic ad picturam refertur, est enim pictura nil aliud quam muta poësis; ut vicissim poësis loquens pictura.

Puerum Iliacum.] Ganymedem, ab Ilio Troiæ ciuitate, qui Troem patrem habuit Troiæ regem: & à Poëtis dicitur ab aquila raptus, & in cælum sublatas, ut Deorum præficeretur aqualiculis. Martialis lib. 1. *Ethereas aquila puerū portante per auras.*

Illasum tumidis unguibus hæsit onus.

Summa per astra.] Puto alludi ad animi alas, de quibus Plato.

Vehi.] Præclara Metaphora: hinc vehiculum animi, contemplatio, *διάνοια*, *δωψία*

Quisne Iouem.] Iupiter idem est, quod iuuans pater, quem conuersis casibus appellamus à situando Iouem. Ita Cicero lib. 2. de Nat. Deor. Simili modo dicitur à Græcis Ζεὺς quod vitæ omnium sit autor, *ὄν τὸ Ζεὺς*, vino. Eundem & Δία vocat, quod per ipsum sint omnia. Hæc & plura Diogenes Laërtius in vita Zenonis.

Tantum puerili, etc.] Puerilem simplicitatem, id est, innocentiam & mentis puritatem Deo gratissimam esse passim testantur sacre literæ. Quò illud sacri oraculi referendum: *Sinite paruuli ad me veniant.* & *Nisi efficiamini sicut paruuli, etc.*

Maonius.

Anium regina aquila, et Iouis ales.

Hem. 1. liad. 5.

Iupiter unde dicitur.

Puerili simplicitatis Deo gratia.

Homerus
enr Maonius di-
ctus.

Maonius.] Homerus, qui Maonius ca-
cutiens appellatur à Martiano Capella lib.
1. de nuptijs Philologiae, à Mæone rege à
quo educatus fertur, ita cognominatus.
Thersagoras apud Lucianum in Demo-
sth. encomio, ita de Homero verba facit :

* μενα-
ληπην.

πατέρα δὲ μάριονα τὸν λυδὸν, ἢ ποτα-
μὸν, κὲ μητέρα * μεναλήπην φασὶν ἢ
νύμφην τῶν ἀρυάδων. Alij Mæonium,
siue Mæonidem dictum volunt à Mæonia,
regione minoris Asia, (teste Plinio & Pro-
lemæo) nunc Lydia dicta, quod inde Ho-
merus, ut quorundam fuit opinio, traxerit
originem. Sed de Homeri patria varia tra-
duntur, multa; in hanc sententiam sunt
conscripta epigrammata. Adiungam v-
num distichon ex Gellianus noctibus lib.
3. c. 11.

Ἐπὶ δὲ πῶλες διεπὶ ζεσὶ σέει πὶ ζαν ὀ μνηρα,
Σμύρνα, ῥόδος, κολοφῶν σαλαμίν, ἰός,
ἀργος, ἀθήναι. Hoc est:
Septem urbes certant de stirpe insignis Ho-
meri.

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamin, Ios,
Argos, Athena.

Sed Plutarchus ex sententia Ephori Cu-
mæi, non à patria, sed à genere Mæonium
appellatur tradit. Tres enim enumerat
fratres Cumæos, Attellem, Mæonem Diū;
horum Diū in Aferam Bæoticæ vicum
migrasse, ibidem ex Pycimide vxore susce-
pisse Hesiōdum. Attellem in patria diem
obiisse, filiamq; nomine Critheida, fratris.
Mæonis tutelæ reliquisse. Hanc Mæon
eūm ingrauidasset, infamiam veritus, eam
Phemio Grammatico in matrimonium
collocavit, quæ non multo post iuxta flu-
uium Meletem Homerum peperit, qui
Melesigenes inde fuit appellatus. Eius vi-
tam latissimè profequitur Herodotus,
quem vide.

Senex,] Ab ætatis pericia, ab auctoritate,
dignitateq; eò quippe prouectus est au-
ctoritatis Homerus, ut non tantum præcæ
poeticæ diuinus auctor apud Græcos, ab
Apuleio lib. 9. sed & contentione summa
literarum parens, & doctrinarum fons à
celeberrimis pronuncietur auctoribus. Est
que memorabile in primis, quod Palaton
ζωγράφος, siue pictor, cum Homerum de-
scribere, illum quidem veluti vomentem
exprimebat, poetas verò reliquos per am-
bitum adstrictos ἐμμετρμένα ἀρυσμίνες,
id est, quæ reiecit is, absorbentes. Cui

non ineptè accommodari poterit illud
Ouidij.

Aspice Maoniden, à quo cæu fonte perennè
Vatum Pierijs ora rigantur aquis.

Huius laudes si pluribus deprædicare ve-
lim, verear, ne aborem suscepturus sim
inanem, ac prorsus inuicem, cū nihil hoc
aliud videri possit, quàm cum laudare,
quem nemo vituperat, sed omnes venerā-
tur & suspiciunt: Aut etiam cum Aisto-
phane querendum mihi sit, vndenam, μ-
νηρα φασιν, quod, Suida interprete, decies
mille amphorarum verbum est, accipiam,
quo satis dignè eum compellare possim.
Eius laudes, patriam, luminum orbita-
tem, & quo tempore vixerit (qua de re
muleam auctores ambigunt) ex probatis-
simis scriptoribus retulit Melchior Guil-
landinus in tract. de Papyro, membro 4.

Consilium, mens atq; Dei, etc.] Μνη-
ρα λογία est, qua respōdet ad interrogata; in
qua aduertendum, quàm graphicè &
commodè Ganymedi nominis vim expri-
mat, γάνυμι enim, vel γάνυμαι, letor est:
respondetq; his quæ dixit, Gaudia præ-
stant: & μήδεια consilia, vnde γάνυσθαι
μήδεια τῶ Διός, Emblematis & figmenti
sententiam explanat. Dicit enim illam esse
propriam leticiam, quæ à consilijs & con-
templatione oritur, & in qua summum
bonum nonnulli Philosophorum colloca-
runt. Distichon sic explico: Ille, cui Dei
consilium atq; mens præstant gaudia; is
creditur adesse summo Ioui.

RAPTVM Ganymedis Alciatus tra-
ducit ad eos, qui pia cogitatione, & arden-
ti affectu animi, Dei quasi domicilium pe-
netrant, tamq; sibi placent in ijs, quæ Deo
grata sunt, ut in hac etiam vita non nihil
æternæ beatitudinis deliciarum experian-
tur. Ab hoc non dissentit Homeri scholia-
stes ad 4. Iliad. qui Iouis nomine primā in
telligentiā, ἀρῶτον νοῦν: Ganymedis verò,
eum qui consilijs diuinis gaudeat. τὸ το
γὰρ ὁ Γανυμῆδης, ὅς ὁ νῦν ἔχει οἰ-
κίον τὸ τοῖς μίδεια γάνυσθαι. Hoc pe-
nè sensu dixit Naumachus, vetus Poeta,
pulerum esse virginem puris semper cogita-
tionibus delectari: id est (nam Græca per-
belle cōueniunt huic Ganymedis ecy mo)

καλὸν
παρθενικὴν καθαρότην ἀεὶ μελεδήμασθε
χαίρειν.

Sed & Grammatici non modò quin etiam
Philo.

Ganymē-
dis nomē
vnde.

IV:

Iupiter
quid.

Melesige-
nes Ho-
merus.

Lans Ho-
meri.

Homerus
vomens.

Felices
Qui.

Philosophi non postremi nominis beatos seu felices, quos *ἑσδαμους*, & *μακαριους* appellant, non alio sensu ijs id impostum nomen putant, quam quod habeant aliquem cum dijs consensum. Nam & *ἑσδαμους* Aristotelis interpretantur *ἑσδαμους*: nonnulli etiam *ἑσδαμους*. *μακαριους* autem à *μα.* & *τὸ χαίρω*. Locus Aristot. est Moral. ad Nicomach. 7. Item 10. cap. 4. cuius sententiam Sanctius paulò fufius tractat. Est, inquit, vniuscuiusq; sensus voluptas propria, vt auditiois, gustationis, &c. Sed ita in vnoquoque sensu perfecta erit voluptas, si sensus ille purissimus sit, & obiectum illius sensus sit præstantissimum. Fiet hæc res exemplis illustrior. Si audicionis sensus purgatus est abunde, obijciaturq; illi celestis quædam & diuina Musica, tum ingenerabitur summa illius sensus voluptas. Sic in visu. Quod prodest, si tibi ostendatur vel Apellis, vel Timanthis ingeniosissimè depicta tabula, si Ippus, aut sis capus lumine? Opus est denique, vt oculus sit purissimus, & illius obiectum præstantissimum. Vt igitur sua cuiusque sensus voluptas est propria: ita & mentis, & intellectus, & contemplationis: similiq; pacto summa voluptas generatur intelligentiæ nostræ, si ipsa, quoad fieri potest, purissima sit & defæcata, & sibi eligat ex omnibus rebus quod sit præstantissimum, vt pote Deum, in quâ contempletur, & totis viribus rapiatur. Qui igitur sic collocat intellectum suum, nec vilibus & caducis huius sæcula rebus intentus est, meritò Ganymedes poterit appellari. Etenim (vt eodem libro cap. 8. idem Arist. inquit) si Dijs res curant humanas (sicuti curant) profectò illud quidem est consentaneum, vt re delectentur & optima, & que generis societate cum ipsis sit coniunctissima, qualis mens videtur esse, ijsq; hominibus, qui eam rem maximè ament & colante beneficia reddât, quod res eas current illi, quas habent charas, rectèque vt præclare facta sequantur. Ergo que Deo charissimus est, idèq; beatissimus debet esse:

ita sapiens maximè est beatus futurus; Hæc ille. Adde præterea etiam id pietatis ergò: Ganymedi raptus signum non Iouis habere flagitium, sed historiâ, à qua possint ad Dei cultû homines inflammari. Laudant auctores, certè *ἑσδαμους*, Xenophontem nempe & Eustathium Homericum interpretem. Sanè nostri non temerè Hieroglyphicum aquilæ D. Iohanni tribuere, vt eius in diuinis rebus acumen longè perspicax & oculatum, vt ita dicam, ostenderent. Vt enim aquila, quasi acula, ab acumine dicta est; & Homero teste; *ἀιτὸς ὀξὺτατον δὲ κέδαι ὑτοῦραϊον πετεινῶν*: sic diuis ille oculorum acie in altissime diuinitatis recessum directâ, præ alijs omnibus *ἑσδαμους* arcana vidit, qua Ebionitarum nefandam heresim perfundedit, & præpetibus pennis euolauit, de que ipso rerum diuinarum nido pellucidas illas gemmas est mutuatus, quæ postea oculis hominum caligantibus veram certamque claritatem afferant. Sed hic me cohibeo, quòd id esse videam Theologorû pensum, si vnum Lactantij Firmiani locum adscripsero, ex lib. 5. cap. 10. qui ad generale emblematis huius argumentum facit: Ad placandum Deum, quem colas, inquit, ijs rebus opus est, quibus illum gaudere ac delectari scias. Sic fit, vt vitam colentium Deus pro qualitate numinis sui formet, quoniam religiosissimus est cultus, imitari. Torum igitur Emblemata innuit, eum qui formæ elegantis & præcellentis erit, hoc est, ab omni scelere purus, vitij nullis contaminatus, sed vitæ integritate candens, & resplendentibus virtutibus omnimodè præditus; quiq; humiliter spiritu, & simplex vt puer, omnibus suis consilijs & cogitationibus in Deo solùm gaudet, dâci à Deo raptum per aquilam, mentem hominis (que auis instar sublimia petit) significantem. Talis verè in Deo lætabitur, ei deniq; in cælis commode nectar illud propinabit perenne & suauissimum.

D. Iohanni
aquila
Hierogly
phicū con
tribuit.

Epilogus

Sapientia